

# JÄRVENPÄÄN YHTEISKOULU

## PEDAGOGINEN SUUNNI- TELMA

VERSIO 2.3 - PÄIVITETTY 17.3.2026

## Sisälllys

1. JYK:n toiminta-ajatus .....	2
2. Opettajuus, menetelmät ja arviointi.....	2
3. Tietojärjestelmät ja opetusteknologia .....	3
4. Tilaratkaisut oppimisen ja yhteisöllisyyden tukena .....	3
Yleistä koulurakennuksesta .....	3
Ruokala.....	5
Sali ja esiintymislavat .....	5
Julkisten tilojen käyttö .....	6
Henkilökunnan tilat.....	6
Hallintotilat .....	7
Oppilashuollon, oppilaanohjauksen ja erityisopetuksen tilatarpeet.....	7
Koulukirjasto .....	8
Oppimisalueet.....	8
Irtokalustus ja vaatesäilytys.....	9
5. Esi- ja alkuopetus .....	10
Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteita .....	11
AP- ja IP-toiminta .....	12
6. TOI-SOLU .....	12
6.1. Toiminnallinen terapiatila.....	13
7. Taito- ja taideaineiden opetustilat.....	13
7.1. Musiikki .....	13
7.2. Kuvataide .....	13
7.3. Yhteiskäyttötila Kansakoulunkadun rakennuksessa .....	14
7.4. Käsityö.....	14
8. Piha-alueet .....	14
9. Muita toimintaa ohjaavia periaatteita.....	15
Kestävä kehitys .....	15

## 1. Järvenpään Yhteiskoulun toiminta-ajatus

Järvenpään Yhteiskoulu (JYK) on yhtenäiskoulu, jossa erilaiset oppijat ja tavat oppia kohtaavat. Jokaiselle oppilaalle mahdollistetaan yksilöllinen koulupolku, jossa on huomioitu oppilaan taitotaso sekä monipuoliset tuen keinot. Tavoitteena on tukea oppilaan osallisuutta hänen omassa oppimisprosessissaan, jotta hän saisi oppimisen ilon ja onnistumisen kokemuksia. Osallisuus ja oppimisen ilo syntyvät tavoitteellisuudesta, dialogisuudesta, vahvuuspedagogiikasta, restoratiivisesta lähestymistavasta, positiivisesta kannustamisesta ja ratkaisukeskeisyydestä.

Koulun toimintakulttuurissa panostetaan yhteisöllisyyden kokemukseen. Tätä vahvistetaan esimerkiksi siten, että oppilaat kohtaavat arjessa tavoitteellisessa yhteistyössä yli luokka-asteiden, jotta syntyy yhteisöllisyyden ja jatkuvuuden tunne sekä eri ikäiset oppilaat tulevat tutuiksi toisilleen (mm. kummiluokkatoiminta, yhteiset tapahtumat ja juhlat).

JYK:ssa yhteisöllisyys lähtee johtamisrakenteesta ja nivoutuu henkilökunnan tiimityöskentelyn kautta oppilaiden arkeen. Kodin ja koulun yhteistyöllä on tärkeä merkitys yhteisöllisyyden kehittymisessä. Oppimisessa hyödynnetään kaupungin ja sen kulttuurihistorian tarjoamia mahdollisuuksia ja monipuolista kaupunkiympäristöä.

Vaativa erityinen tuki toteutuu laskennallisesti erillisissä vaativan tuen ryhmissä, jotka toimivat mahdollisimman pitkälle inklusiivisuuden periaatteen ja yhteisopettajuuden mukaisesti. Opetusryhmissä ja niiden koossa on huomioitu lain vaatimat ja opetussuunnitelman mukaiset edellytykset opiskella siten, että pystytään huomioimaan oppilaan yksilöllinen ja tarkoituksen mukainen tuki sekä koulupolku. Toimivan inklusion tukemiseksi vaativan erityisen tuen opetus-tilat on sijoitettu pääsääntöisesti eri oppimisalueiden yhteyteen. Kuntouttavan luokan toiminnalle sekä kouluvalmentajan työlle varataan oma alue 6.-luokan oppimisalueen vierestä. Toiminta-alueittaisella opetuksella on oma tilansa Kajon laajennuksen yhteydessä.

Erityisopettajat työskentelevät luokissa samanaikaisopetuksessa sekä pienryhmä- ja yksilöopetuksessa opetustilojen yhteydessä olevissa ryhmätyötiloissa.

## 2. Opettajuus, menetelmät ja arviointi

Koulussa toteutetaan yhteisopettajuutta. Yhteisopettajuus toteutuu sen mukaan, mikä on mielekästä opetuksen, oppilaan ja käsiteltävän aihepiirin näkökulmasta. Opetuksen suunnittelussa ja järjestämisessä huomioidaan oppiainerajat ylittäviä, luontevasti oppisisältöihin nivoutuvia

aihekokonaisuuksia. Yhteisopettajuutta toteutetaan oppiaineiden sisällä, yleis- ja erityisopetuksen kesken. Oppimistilat jakautuvat luokka-aste- ja aineryhmän oppimisalueiksi, jotka tukevat vahvaa yhteisopettajuutta.

Henkilökunta valmentaa toisiaan työssä onnistumiseen ja toimii esimerkkinä dialogisuudesta ja vastuullisesta toiminnasta myös oppilaille. Koulun rakentamisen aikana henkilökuntaa on koulutettu ja valmisteltu koulun toimintatavan mukaiseen pedagogiikkaan; yhteisopettajuuteen, restoratiivisuuteen ja yhteisöohjautuvuuteen. Koulun johtaminen pohjautuu yhteisöohjautuvuuteen ja itseohjautuvuuteen esim. valmentavan johtajuuden keinoin.

### 3. Tietojärjestelmät ja opetusteknologia

Rakennuksissa on ajantasainen, toimiva ja toisiinsa synkronoitu järjestelmä (esitystekniikka, koneet). Laitteiden kiinteä sijoittelu ja liikuteltavuus on tilakohtaisesti pohdittu kaupungin tietoteknisen strategian mukaisesti ja henkilökunta on koulutettu käyttämään laitteistoa monipuolisesti. Laitteiston sijoittelu on muokattavissa ja varattavissa tarpeen ja tilojen käytön mukaan. Oppilaat hyödyntävät ajantasaista, toimivaa, tarkoituksenmukaista ja muunneltavaa teknologiaa eri oppiaineissa. Muunneltavuus opetustekniikassa tulee esiin mm. siten, että samaan näyttökuvaa voidaan heijastaa saman oppimisalueen sisällä useampaan eri valkotauluun tai näyttöön. Oppimistiloissa on riittävästi pintoja, joihin voi kirjoittaa ja joissa on magneettipinta. Taulujen koko ja sijainti ja määrä on mietitty eri solujen tarpeiden mukaan.

Koulussa on info-tv-järjestelmä, johon koulun sisäiset tiedotteet voidaan välittää kaikkien nähtäväksi. Järjestelmässä on myös mahdollisuus solukohtaiselle tiedottamiselle.

Oppilaskäytössä olevia laitteita, kuten kannettavia tietokoneita ja iPadeja on käytössä 1kpl/1,5 oppilasta kohden. Laitteistoa säilytetään soluissa tai niiden välittömässä läheisyydessä liikuteltavissa ja lukittavissa vaunuissa, missä laitteita voidaan myös ladata.

### 4. Tilaratkaisut oppimisen ja yhteisöllisyyden tukena

#### Yleistä koulurakennuksista

Tilat ovat valoisia ja luonnonvaloa valaistuksena pyritään mahdollistamaan kattavasti koko koulussa, värimaailma on harmoninen ja ottaa huomioon eri tilojen ja ikäkausien tarpeet. Uudisrakennus Kajon värimaailman sävyt on poimittu peruskorjattavasta Kansakoulunkadun rakennuksesta (Kanto). Kajon oppimisaluilla, alakerrassa sekä henkilökunnan tilassa tulee esiin erilaiset värimaailmat ja ne selkeyttävät myös oppilaiden liikkumista rakennuksessa ja tilojen visuaalinen viesti on selkeä. Esteettömyys on huomioitu kaikissa koulurakennuksissa liikkumisessa. Rakennusten akustiikka on suunniteltu ja toteutettu huolellisesti niin, että tiloissa ei tule turhia ääniärsyksiä. Valaistus on säädettävissä opetustiloissa.

Monipuoliset oppimisympäristöt vastaavat lasten ja oppilaiden tarpeisiin, huomioivat tuen kolmiportaisuuden ja mahdollistavat myös vaativimman erityisen tuen oppilaiden tarpeiden huomioimisen. Esteettömyys on huomioitu tilasuunnittelussa siten, että uudisrakennuksen ensimmäiseen kerrokseen on sijoitettu tilat, joita käytävät mm. oppilaat, joilla on apuvälineitä liikkumisessa. Monikerroksisissa rakennuksissa on hissi, joka mahdollistaa liikuntaesteisten oppilaiden liikkumisen kerrosten välillä. Liikuntaesteisten oppilaiden opiskelu eri oppimisalueilla huomioidaan tilojen irtokalustuksessa.

Kuntouttavien erityisluokkien tarvitsema turvallinen ja helppokulkuinen tila sekä rauhoittumistila on huomioitu Kajossa.

Kansakoulunkadun rakennukseen eli Kantoon pyritään luomaan esteettömyyttä rakentamalla rakennukseen hissi, jolla liikkuminen eri kerrosten välillä on mahdollista. Esteettömyys on huomioitu myös rakennuksen sisääntuloratkaisuissa.

Oppimisalueet on nimetty paikallinen kulttuurihistoria huomioiden. Oppilaat osallistetaan oppimisalueiden nimeämiseen. Valitussa julkisessa taiteessa toteutuu kestävän kehityksen arvo pohja sekä taidetta voi hyödyntää opetuksessa. Kouluyhteisöä osallistetaan myös taiteen valintaan.

Oppilaiden töitä on mahdollisuus laittaa esille ja maalauksille jne. on varattu alue/alueita, jota voi työstää uudelleen ja uudelleen. Yhteisötaide on tärkeässä roolissa.

Tilat on jaettu julkisiin tiloihin ja oppimisalueisiin. Tilojen suunnittelussa on huomioitu turvallisuusnäkökulma laajasti niin, että oppilailla on turvallinen olo sisällä, ulkona ja siirryttäessä tilasta toiseen. Tilat ovat helposti valvottavissa sekä sisällä että ulkona. Suojautuminen sisälle ja ulos on huomioitu suunnitteluvaiheessa.

### [Koulu on osittain kengätön koulu](#)

Julkisten tilojen päivittäisen käytön sekä uudisrakennuksen yhteisen ruokalan takia koko Kajon rakennus ei voi olla täysin kengätön. Rakennuksen alakerta on kengällistä tilaa, mutta yläkerran oppimisalueet ovat kengättömiä. Uudisrakennuksen yläkerran kenkäsäilytys on erillään opetustiloista. Liikkuminen eri rakennusten välillä ja kenkäsäilytys on mietitty huolellisesti.

Moduulirakennus Venho on kengätön. Kenkäsäilytys on ovien läheisyydessä naulakoiden yhteydessä.

Kansakoulunkadun Kanto-rakennuksessa pyritään mahdollisimman laajasti kengättömyyteen. Esi- ja alkuopetus toteutetaan kengättömissä tiloissa ja tavoitteena on, että esi- ja alkuopetus kulkee sisään omista ovista, joiden tulisi olla esteettömiä. Koska Kannosta kuljetaan useasti päivän aikana ulkopihalle sekä uudisrakennuksen ruokalaan, siirtymien tulisi olla mahdollisimman sujuvia.

## Ruokala

Kajossa sijaitseva ruokala on tilava, valoisa ja rauhallinen, eikä siinä ole läpikulkua. Ruokalan äänimaailmassa on pyritty rauhallisuuteen, ja pienet pöytäryhmät rauhoittavat ruokailutilan-  
netta. Ruokalan yhteydessä on erillinen kabinettitila, jossa esimerkiksi ääniyliherkät oppilaat  
sekä toi-opetus voivat ruokailla, mutta näköyhteys muihin oppilaisiin säilyy. Tätä tilaa voi  
käyttää myös esimerkiksi pienempänä kokoustilana. Tila voi toimia iltapäiväkerhon oppilaiden  
välipalaruokailun tilana sekä se voi palvella oppilaiden järjestämää kahvilatoimintaa.

Ruuan jakelulinjastoissa on huomioitu eri ikäiset ja kokoiset oppilaat korkeussäädettävien lin-  
jastojen avulla. Kabinettitilassa on oma jakelupiste kokonaisvaltaisempaa tukea tarvitseville ja  
liikuntavammaisille oppilaille. Astioiden palautuslinjaston laajuus ja sijoittelu on sellainen,  
että palautus on jouhevaa eikä häiritse merkittävästi ruokalan tai koulun muuta liikehdintää tai  
tilan rauhallisuutta.

Ruokalassa on samanaikaisesti tilaa noin 300 oppilaalle. Oppilaiden ruokailuvuorot porraste-  
taan niin, että kaikille mahdollistuu riittävä ruokailuaika.

Käsienpesupisteitä on riittävästi ja ne ovat sijoitettu ruokalan käytön kannalta toimivasti. Osa  
käsienpesupisteistä on sijoitettu ruokalan sisäänkäynnin yhteyteen.

Kouluruokalan ja ruokailun suunnittelussa huomioidaan kestävä kehityksen mukaiset periaat-  
teet ja esimerkiksi muovittomuus. Oppilaita kannustetaan hävikkiruuan vähentämiseen mm.  
biovaa'an avulla.

Ensisijaisesti esiopetuksen aamu- ja välipalaruokailu tapahtuu Kannossa ryhmien omissa ti-  
loissa. Tiloissa on huomioitava ruokailuun tarvittavat tarjoilutasot, -kärryt, lämmitysmahdolli-  
suus ja kylmätila.

## Sali ja esiintymislavat

Koulun juhlat järjestetään Kajossa olevassa salissa, johon on juhlia varten rakennettava esiin-  
tymislava ja perusopetuksen tarpeisiin sopiva äänentoisto- ja esitysjärjestelmä. Liikuntasalin  
päätyseinässä on ovet, jotka voi avata ruokalaan.

Liikuntakäytössä sali jakautuu kolmeen eri lohkoon. Katsomoalueelle rajautuu neljäs liikunta-  
alue, jota voidaan käyttää alakoulun oppilaiden liikunnassa sekä myös valvotussa välituntitoi-  
minnassa.

Kannossa säilyy "Maapallosali", jossa järjestetään esi- ja alkuopetuksen sekä joidenkin vaati-  
van erityisen tuen sekä toimialueittaisen opetuksen liikuntatunteja. Tila soveltuu myös lavansa  
vuoksi teatteri- ja juhlatilaksi. Teatteritekniikan vuoksi tilassa käytettävien liikuntavälineiden  
käyttö on rajoitettu, eikä siellä voi käyttää kovia heitettäviä esineitä, kuten esimerkiksi koripal-  
loja. Lisäksi Kajon laajennukseen on rakennettu toiminnallinen terapiatila, jota voidaan käyttää  
niin toiminta-alueittain opetuksen liikuntatunti- ja terapiatoiminnassa.

Kannon liikuntasaliin tulee monipuolinen välineistö, joka on suunnattu erityisesti esi- ja alkuopetuksen liikkumisen tarpeita ajatellen. Tavaroiden säilytysmahdollisuudet on huomioitu jo suunnitteluvaiheessa.

## Julkisten tilojen käyttö

Yläkoululaisia on rakennushankkeiden valmistuttua koulussa noin 450 oppilasta ja he viettävät välitunnit osin sisällä, osin ulkona. Tilojen suunnittelussa on huomioitu nuorten mahdollisuus oleiluun ja seurusteluun kaveriporukoissa opetustilojen lähistöllä. Tilojen kalustuksessa huomioidaan osallisuus ja osa niiden kalustebudjetista jätetään jälkikäteen käytettäväksi ja oppilaiden päätettäväksi. Piha-alueella eri-ikäisille oppilaille on mielekästä ja motivoivaa tekemistä.

Ruokalan yhteydessä oleva kabinettila mahdollistaa mm. oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen kahviotoiminnan kouluruokailun ulkopuolisina aikoina. Samaa tilaa voivat myös muut käyttäjät hyödyntää.

Ruokalassa voidaan pitää myös koulun toiminta-ajan ulkopuolella kokouksia ja tapahtumia, joihin on varauduttu ruokalassa olevan esitystekniikalla avulla. Ruokalasta on yhteys liikuntasaliin avattavan seinän kautta.

Oppilaskunnan on edustus kaikilta luokka-asteilta tai luokilta sekä useampi vetäjä. Oppilaskunnalla ei ole omaa vakituista tilaa. Oppilaskunta pitää kokouksia tyhjässä luokkatilassa. Tämä huomioidaan lukujärjestystä laadittaessa.

## Henkilökunnan tilat

Koska koulun toiminta sijoittuu eri rakennuksiin, on kaikissa rakennuksissa omat henkilökunnan tilat.

Opettajat työskentelevät pääsääntöisesti oman luokka-asteen tai aineryhmän oppimisalueen yhteydessä olevissa tiloissa. Työskentely voi olla yksilö-, työpari- tai tiimityöskentelyä. Irtokalustesuunnittelussa huomioidaan henkilöstön työskentelymahdollisuudet ja ergonomia. Yhteiset tilat palvelevat ruokailua ja rentoutumista.

Koulun henkilökunnan yhteisiä kokouksia pidetään koulun toiminta-ajan ulkopuolella ruokalassa tai oppimisalueilta, joissa useampi opetustila on avattavissa yhdeksi isommaksi tilaksi. Muutoin erilaisia tiimikokouksia ja etäkokouksia pidetään neuvottelu- ja ryhmätyöskentelytiloissa.

Henkilökunnan tiloissa (3kpl) osalla henkilöstöä on mahdollisuus ruokailuun, mutta pääsääntöisesti tila mahdollistaa hiljaisen rentoutumisen työpäivän aikana. Ruokailutilat ovat selkeästi

oma osansa henkilökunnan tiloja. Keittiötilat ovat varustettu riittävällä määrällä jääkaappeja, astianpesukoneita, monipuolisilla kahvinkeittimillä, vedenkeittimillä ja mikroilla. Henkilökunnan huoneiden yhteyteen on suunniteltu puhelinkoppi, jossa on mahdollisuus yksityisiin puheluihin.

Henkilökunnan tilan yhteydessä on kaikille oma lukollinen lokero. Lokeroiden määrä määräytyy sen mukaan, kuinka monta henkilöä rakennuksessa työskentelee. Lokero on siinä rakennuksessa, jossa henkilö eniten työskentelee. Henkilökunnan tilojen yhteydessä on neuvottelutiloja.

Henkilökunnalla on omat sosiaalityilat, joissa voi säilyttää omia tavaroita sekä peseytyä ja vaihtaa tarvittaessa vaatteita. Varhaiskasvatuksessa, esi- ja alkuopetuksessa henkilöstön vaatteiden vaihto- ja wc-tilat sijaitsevat lasten/oppilaiden eteistilojen läheisyydessä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat ruokailevat lounaalla lasten kanssa ruokalassa tai Kannon henkilökunnan tiloissa. Samat tilat toimivat koko rakennuksen henkilöstön kahvitaukutiloina.

## Hallintotilat

Koulun hallintotilat ovat oppilaiden ja henkilökunnan helposti saavutettavissa, ja niiden yhteydessä on mahdollisuus neuvotteluihin. Jokaiseen rakennukseen mahdollistetaan työpiste rehtoreille ja koulusihteerille, jotta hallinto on mahdollisimman helposti tavoitettavissa. Henkilökunnan ja hallinnon tilat sijaitsevat jokaisen rakennuksen osalta toistensa yhteydessä.

Tilat ja työskentelypisteet ovat ergonomisesti suunnitellut. Koulusihteerin tila on eriytettävissä rehtoreiden tilasta esimerkiksi äänieristävällä lasiseinällä, jotta tilassa säilyy valoisuus sekä ainakin osittainen näköyhteys.

Rehtoreiden ja kannossa päiväkodin johtajan työtila voi olla avoin, mutta sen yhteydessä on pieni hiljaisen työn tila, johon voi vetäytyä tarvittaessa. Hiljaisen työn tila on varustettu näyttöllä ja näppäimistöllä, jotta työskentelyä ei tarvitse tehdä vain kannettavan tietokoneen kanssa (esim. lukujärjestystyö). Työtilassa on mahdollisuus yksityisiin puheluihin ja sen välittömässä läheisyydessä on neuvottelutila, jossa voi käydä luottamuksellisia keskusteluja sekä pitää palavereja.

Koko henkilöstön tulostaminen on suojattu turvatulostusjärjestelmällä. Arkistotilat sijaitsevat hallintotilojen läheisyydessä. Uudisrakennukseen tulee arkistokaappi hallintotilojen vieressä olevan varaston yhteyteen.

## Oppilashuollon, oppilaanohjauksen ja erityisopetuksen tilatarpeet)

Oppilashuolto tulee toimimaan Kannossa koulurakennuksen peruskorjauksen valmistuttua.

Oppilaanohjaajien työskentelytilat sijoitetaan Kantoon mahdollisimman keskeisesti oppilaiden saavutettavuuden ja hallinnon tilojen näkökulmasta.

Kouluvalmentajalla tulisi olla pysyvä työskentelytila jossain rakennuksessa.

Erityisopettajat työskentelevät samanaikaisopetuksessa tai opetustilojen yhteydessä sijaitse-  
vissa ryhmätyöskentelytiloissa. Kaikkiin rakennuksiin järjestetään erityisopetukseen pysyviä  
tiloja, joissa on mahdollisuus säilyttää opetuksessa tarvittavaa välineistöä.

## Koulukirjasto

Varsinaista koulukirjastoa ei koulussa ole, mutta kirjojen lainaamiseen ja säilyttämiseen on  
mahdollistettu tiloja eri rakennuksiin, joista kaikenikäiset oppijat voivat lainata kirjoja ja joita  
voi hyödyntää mm. suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksessa.

## Oppimisalueet

Opetustilat jakautuvat oppimisalueiksi vuosiluokkien ja aineryhmien mukaisesti kaikissa kol-  
messa rakennuksessa. Kajossa olevat taito- ja taideaineiden luokat (käsityö, liikunta ja kotita-  
lous) ovat lähellä toisiaan.

Jokaisen rakennuksen turvallisuus taataan sillä, että tilat ovat helposti ja valvottavia ja oppi-  
laille ei ole kulkua sellaisille alueille, joissa he eivät voi aikaansa valvomatta viettää. Jokaisessa  
rakennuksessa on riittävä turvakameravalvonta.

Oppimisalueet muodostuvat opetustiloista, joiden kokoa voidaan säädellä mm. avattavilla vä-  
liseinillä. Oppimisalueet voidaan osittain avata isommaksi yhteiseksi tilaksi aulan yhteyteen,  
mutta tilat voidaan jakaa myös pienemmiksi yksittäisiksi tiloiksi. Hyvä akustiikka ja tilojen  
huolellinen sijoittelu takaa rauhallisen äänimaailman ja kaikumattomuuden ympäri oppimis-  
aluetta.

Oppimisalueilla on ryhmätyötiloja, joita voi käyttää monipuolisesti mm. rauhoittumiseen ja  
ryhmätyöskentelyyn. Pienemmissä tiloissa huomioidaan myös äänieristys. Tilat ovat värimaa-  
ilmaltaan rauhallisia ja sisustukseltaan turvallisia ja kalustukseltaan muunneltavissa pelkiste-  
tyiksi.

Vaativan erityisen tuen oppilaat opiskelevat pääsääntöisesti alakoulussa vuosiluokkatasojen  
yhteydessä ja yläkoulussa aineenopetuksen tilojen läheisyydessä. Osalle toiminta-alueittain  
opiskeleville oppilaille sekä kuntouttavalle luokalla on varattu omat, heidän tarpeitaan koko-  
naisvaltaisesti palvelevat suljetummat tilat Kajossa ja sen laajennuksesta.

Oppimisalueille mahdollistetaan henkilökunnan työskentelypisteet.

Oppimistiloissa sekä koulun julkisiin tiloihin on sijoitettu info-tv:itä, jossa on nähtävillä esim. seuraavan viikon poikkeusaikataulut, reksien tervehdykset, opojen muistutukset, TET-aikataulut ym. ajankohtaiset asiat. Jokaisen infotaulun hallinta on mahdollista joko yhteisesti tai erikseen oppimisaluekohtaisesti. Tämä mahdollistaa info-tv:iden tarkoituksenmukaisen ja ikätasoisin käytön, koska esimerkiksi esi- ja alkuopetuksen solussa voi näkyä eri asiat kuin yläkoulun oppimisalueilla.

Jokaisella luokka-asteella ja luokanvalvojalla on oma puhelin, joka takaa turvallisuutta päivän aikana sekä mahdollistaa akuuttien asioiden jouhevan hoidon huoltajien kanssa. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen ryhmissä on puhelimia ja katveeton verkkoyhteys huoltajien väliseen yhteistyöhön sekä lasten varhaiskasvatusaikojen ja henkilöstön työaikojen kirjaamiseen.

### Irtokalustus ja vaatesäilytys

Pöytä- ja työskentelyryhmät ovat joustavasti muunneltavissa erilaisiin oppimistilanteisiin. Kalusteet mahdollistavat työskentelyn monipuolisissa työskentelyasenoissa. Kalustus huomioi ryhmätyöskentelyn, mutta myös itsenäinen hiljainen työskentely on mahdollista. Oppilaille mahdollistetaan työskentelypiste oppituntien aikana. Osalla vaativan erityisen tuen oppilaista on tarve omaan pysyvään paikkaan.

Alakoululaisten oppikirja- ja tavarasäilytys mahdollistetaan oppimisalueille tai sen välittömään läheisyyteen. Kajon yläkerran käytävillä on sekä pysyvään, että väliaikaiseen käyttöön soveltuvia lokeroita oppilaiden kirja- ja tavarasäilytystä varten. Vaativan erityisen tuen oppilaiden oppikirja- ja tavarasäilytys toteutetaan irtokalustuksella omassa oppimistilassa.

Alakoulun, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen lasten, oppilaiden vaatesäilytys on oman oppimisalueen läheisyydessä olevassa vaatesäilytystilassa, joissa on huomioitu myös vaatteiden kuivatus (kenkäsäilytys on kuvattu kohdassa 4). Kajon oppimisalueiden toisen kerroksen vaatesäilytys on toisessa kerroksessa heti sisääntuloportaiden yläpäässä. Vaatesäilytysalue toimii myös ilta- ja viikonlopputilaisuuksien vaatesäilytyksenä sekä ylä- että alakerrassa. Toisen kerroksen sisääntulo on jaettu useammalle ovelle ruuhkautumisen välttämiseksi.

Jokaisella oppimisalueella on varastotilaa opetusmateriaaleille. Varasto- ja kaappitilat suunnitellaan niin, että materiaalit säilyvät perusopetuksen käytössä ja opettajan työpäivän suunnittelu on mahdollisimman jouhevaa.

Kajossa toisen kerroksen henkilökunnan sosiaalityilat (wc-tilat, vaatesäilytys) sijaitsevat toisessa kerroksessa olevassa henkilökunnan tilassa. Kotitalous- ja käsityötiloihin mahdollistetaan opettajien henkilökohtaisten tavaroiden säilytys. Työskentelypisteiden yhteydessä on lukittavat säilytysratkaisut. Kajon tulostus hoituu henkilökunnan tilan yhteydessä olevassa kopiointitilassa.

Erikoisvälineistöä vaativien oppiaineiden opetuksessa (mm. fyke, bg) on huomioitava tarvittava erikoisvälineistö. Fysiikan ja kemian opetustiloista osa on suunniteltu niin, että siinä voidaan pitää myös matematiikan opetusta (suurempi oppilasmäärä huomioitava mitoituksessa ja kalustuksessa). Biologian opetustilaan tulee luonnonvaloa ja opetustilassa mahdollistetaan kasvatusmahdollisuudet. Biologian oppimistilojen väliin jää varastotila, jossa riittävästi säilytystilaa, lämpökaappi ja tilava allas.

## 5. Esi- ja alkuopetus

Kanto-rakennukseen sijoittuu yhdeksän esi- ja alkuopetuksen opetustilaa. Vaativan erityisen tuen omat kotiluokat (yhteensä 2kpl) sijoittuvat 1- ja 2- luokkalaisten oppimisalueiden yhteyteen. Tiloista pyritään rakentamaan monikäyttöisiä niin, että ne joustavat eri vuosina eri luokka-asteen käyttöön.

Alkuopetus noudattaa samaa päivärytmiä muun koulun kanssa. Esiopetus noudattaa joustavasti samaa päivärytmiä koulun kanssa, jotta yhteistyö alkuopetuksen kanssa on mahdollista. Päivärytmiä tarkennetaan opetuksen käytännön suunnittelun yhteydessä.

Suurin osa koulussa tapahtuvasta toiminnasta tapahtuu oppimisalueilla. Pääasiassa vain ruokailu ja liikunta tapahtuvat niille erikseen suunnitelluissa tiloissa. Musiikinopetusta voidaan osittain toteuttaa monikäyttöisessä TATA-tilassa, mutta musiikinopetus omalla oppimisalueella tulee olla myös mahdollista. Siirtymät oppimisalueelta välitunnille, ruokalaan ja liikuntasaliin suunnitellaan tarkasti ja siirtymien jouhevuus tulee huomioida tila- ja eteisratkaisuisissa. Iltapäivisin 1-2-luokkalaisten oppimisalueilla toimii iltapäiväkerho. Myös Maapallosali on osittain iltapäivisin iltapäiväkerhojen käytettävissä.

Esi- ja alkuopetuksen kesken tehdään monipuolista ja tavoitteellista yhteistyötä. Eri vuosiluokkien oppilaita ryhmitellään joustavasti eri oppimistilanteisiin. Esi- ja alkuopetus tekee tiivistä yhteissuunnittelua, jotta nivelvaihe esiopetuksen ja koulun välillä olisi mahdollisimman sujuva. Esi- ja alkuopetuksen henkilökunnan suunnittelutilat sijoitetaan oppimisalueille. Henkilökunnan omat wc:t ja vaatesäilytys sijaitsevat oppimisalueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä.

Tiloissa on huomioitu esi- ja alkuopetuksen suunnitelman tarpeet monenlaisen tekemiseen, leikkiin, liikkumiseen ja lepoonkin. Oppimisalueilla huomioidaan taito- ja taideaineiden toteuttaminen päivittäin. Jokaisen vuosiluokan oppimisalueella on yksi tila, jonka lattiamateriaali on suunniteltu niin, että se kestää vesiroiskeet ja se on helppo puhdistaa mm. väritahroista, joita helposti syntyy pienten oppilaiden taideaineiden tunneilla. Musiikin opetukseen tarvittava perusvälineistö solussa mm. rytmisoittimet, kanteleet ja piano. Akustiikka tulee huomioida tilojen suunnittelussa musiikinopetusta ajatellen. Liikunnallisuus on huomioitu siten, että soluissa on runsaasti luonnollista liikkumista tukevia välineitä ja mahdollisuuksia.

Oppimisalueille mahdollistetaan riittävästi pienryhmätiloja opetuksen eriyttämiseen sekä rauhoittumiseen. Pienryhmätilat toimivat samalla esiopetuksen ja iltapäivätoiminnan leikkitaloina.

Pitkäkestoinen ja laadukas leikki ei ole mahdollista isossa hallimaisessa tilassa vaan leikki vaatii tarpeeksi pieniä ja rauhallisia tiloja, joissa on muutamia lapsia leikkimässä.

Esi- ja alkuopetuksen tiloja ei lähtökohtaisesti vuokrata ulkopuolisten tahojen käyttöön eikä niissä ole päivän aikaista läpikulkua muille oppimisalueille.

### **Säilytysratkaisut:**

Oppilaiden repuille varataan tarkoituksenmukaiset ja riittävän väljät naulakkopaikat. Oppilaiden kirjoille ja muille tavaroille varataan laatikostot, joita on mahdollisuus siirtää tarpeen mukaan eri paikoihin (irtokalusteet).

Vaatteiden, kenkien, kuravaatteiden, saappaiden säilytystilat ovat riittäviä. Kuivauskaapit, tangot, naulakot kuravaatteille. Henkilökunnan henkilökohtaiset tavarat voidaan laittaa lukolisiin kiinteisiin kaappeihin.

Ulkovälinevarastoon sijoitetaan ulkotoiminnassa käytettävät välineet.

### **ICT ja talotekniikka:**

Esi- ja alkuopetuksen esitystekniikkaratkaisut mukailevat muun koulun periaatteita. Tiloissa käytetään läppäreitä ja iPadejä. Opetuksessa tarvittavien pienelektronikkavälineiden lataamiselle varataan riittävästi pistokkeita.

Vesipisteitä on oppilasmäärään nähden riittävästi. Pienimmille oppilaille on sijoitettu korke osaksi kiinteä kalustusta, jotta käsienpesu on mahdollisimman jouhevaa.

Oppimisalueilla on pieni esiintymislava, joka mahdollistaa pienten esitysten pitämisen. Muissa hetkissä lava toimii työskentely tai leikkutilana. Oppimisalueella on yksi maalausseinä, jota oppilaat voivat maalata ja jonka säännöllisin väliajoin voi maalata valkoiseksi. Tilojen valaistusta voidaan säätää erilaisilla valonlähteillä.

### **Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteita**

Toiminta toteutetaan tiimiparityönä eli ryhmien tiiviissä yhteistyössä porrastaen. Henkilöstön työaika porrastetaan lasten tuloaikoihin ja tilojen käyttöönottoa lisätään sen mukaan, millainen kunkin päivän ja ajankohdan tarve on klo 6-18 välillä.

Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan pienryhmissä eli joustavissa oppimisryhmissä lasten mielenkiinnonkohteiden, vahvuuksien ja tarpeiden mukaisesti. Tiimipari suunnittelee, toteuttaa ja arvioi toimintaa lasten henkilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien ja esiopetuksen oppimissuunnitelmien mukaisesti yhdessä lasten kanssa. Lasten osallisuus toteutuu toiminnanvalintojen, havaintojen ja haastattelujen myötä. Toiminta edellyttää jakotiloja. Tilojen tulee

mahdollistaa pienten lasten ominaiset tavat toimia: liikkumisen, leikkimisen, tutkimisen ja taiteilun.

## AP- ja IP-toiminta

Koululaisten iltapäivätoiminta toteutetaan esi- ja alkuopetuksen tiloissa. Aamulla ennen koulun alkua tiloissa järjestetään varhaiskasvatusta sekä toistaiseksi Keusotelle tuotettua vammaispuolustukseen perustuvaa aamuhoitoa. Varhaiskasvatus alkaa klo 6.00 ja ap-toiminta klo 7.30. Iltapäivisin osa tiloista varataan varhaiskasvatuksen käyttöön ja iltapäivätoiminnalle. Koulun, ip-toiminnan ja varhaiskasvatuksen toimintojen risteytyessä iltapäivällä osa oppilaista/lapsista ulkoilee ja liikkuu mahdollisesti maapallosalissa.

Iltapäivätoiminnassa huomioidaan tiloja hyväksikäyttäen monenlainen tekeminen ja rauhoittuminen. Myös mahdollisuus lepoon ja nukkumiseenkin on huomioitu tilasuunnittelussa. Iltapäivätoiminnan käytössä on omat säilytystilat, joissa on huomioitu lelujen, maalien ja pelien säilytys. Infran suunnittelussa on huomioitu iltapäivätoiminnan tiedottaminen; joko sähköinen tai muu ilmoitustaulu. Oppimisalueille sijoitettu lääkekaappi on myös iltapäivätoiminnan käytössä. AP- ja IP-toiminnassa työskentelevien ohjaajien vaate- ja tavarasäilytys on mietitty mahdollisimman sujuvaksi toiminnan näkökulmasta.

Aamutoiminnassa oppilaat syövät aamupalaa, jonka ovat tuoneet kotoa mukanaan. Tämä mahdollistuu muun toiminnan lomassa. Iltapäivätoiminnan välipala tarjotaan uudisrakennuksen ruokalassa.

## 6. TOI-SOLU

Kolme toiminta-alueittain opiskelevaa ryhmää opiskelee omalla oppimisalueella Kajon yhteydessä sijaitsevassa laajennuksessa. Ryhmät ovat kuuden oppilaan ryhmiä ja tiloissa työskentelee kolmen erityisluokanopettajien lisäksi yhteensä 18 koulunkäynninohjaajaa. Tilat palvelevat myös näiden oppilaiden aamu- ja iltapäivähoitoa sekä loma-ajan hoitoa. Tilat ovat myös ainakin osittain avattavissa toistensa yhteyteen, jotta kaikkien ryhmien kokoontuminen yhteen mahdollistuu.

Tiloissa opiskelee myös liikuntavammaisia oppilaita, jolloin tilojen esteettömyys on huomioitu erityisen hyvin. Myös kulkuyhteydet oppimisalueelle ja muualle koulurakennukseen ovat mahdollisimman selkeitä ja vaivattomia niin oppilaiden, kuin henkilökunnan osalta.

Värimaailman on rauhoittava ja näkövammaisia oppilaita tukeva. Valaistuksen on säädettävissä sekä värisävyn että valon voimakkuuden osalta. Tiloissa on hyvä akustiikka ja melun vaimennus. Avattavat väliseinät ovat mahdollisimman äänieristäviä. Lattiamateriaalien valinnassa on huomioitu pyörätuolien ja muiden apuvälineiden liikuteltavuus mutta myös työskentely, lepääminen, ja liikkuminen lattialla. Myös lattiamateriaalin puhtaanapito on huomioitu.

Oppilaspöytien ovat korkeussäädettäviä ja riittävän suuria, jotta mm. kommunikoinnin apuvälineiden käyttö mahdollistuu sekä pöydän jalkojen väliin tulee mahtua pyörätuoli. Henkilökunnan työtuoleissa on huomioitu ergonomia. Kalustusratkaisujen pinnoitteissa pyritään suosimaan materiaaleja, jotka minimoivat valon heijastumisen.

Erilaisille apuvälineille tarvitaan reilusti säilytys ja varastointitilaa. Eteis- ja naulakkotiloissa on huomioitu riittävä väljyys, jotta tilaan mahtuu useampi pyörätuolioppilas samanaikaisesti yhdessä ohjaajien kanssa. Myös pyörätuolien pesua varten on varattu vesipiste ja lattiakaivoratkaisut eteistiloihin.

Rauhoittumis- ja lepotilat on suunniteltu niin, että ne ovat avattavissa myös isommaksi yhteiseksi tilaksi, jotta tilat olisivat mahdollisimman monikäyttöisiä. Suunnittelussa on huomioitu myös oppilaiden perushoitoon ja ruokailuun liittyvät erityispiirteet.

WC-tiloja on solussa riittävästi sekä niiden esteettömyys on huomioitu. Yhdessä wc-tilassa on hoitopöytä.

Kajon laajennuksessa on kolmas kotitalousluokka. Se on sijoitettu toi-solun läheisyyteen ja kalustettu esteettömäksi, jotta toimialueittaisen opetuksen on mahdollista sitä helposti käyttää.

## 6.1. Toiminnallinen terapiatila

Tilassa toteutetaan terapioiden vaikeimmin vammaisille oppilaille. Tilaa voidaan hyödyntää myös toi-solun oppilaiden opetuksen eriyttämistilana, sekä ap- ja ip-hoidon järjestämisen tilana.

## 7. Taito- ja taideaineiden opetustilat

### 7.1. Musiikki

Musiikin opetuksen tilat sijaitsevat Kajon laajennusosassa. Tilassa on erillisiä harjoitustiloja, joissa voi työskennellä pieni ryhmä oppilaita. Harjoitustilat ovat musiikin opetuksen tilan välittömässä yhteydessä ja helposti valvottavissa. Toisessa harjoitustilassa on myös varastotilaa. Kaikki musiikin opetuksen tilat on hyvin äänieristetty. Musiikkiluokan seinillä on säilytystilaa kitaroille. Luokassa on tilaa erilaisille bändisoittimille ja niiden äänentoistolle.

### 7.2. Kuvataide

Kuvataideluokka sijaitsee Kannon yläkerrassa entisen ruokalan yläpuolella. Tilaan tulee paljon luonnonvaloa. Tilassa on mahdollisuus savi- ja kipsityöskentelyyn, sekä töiden kuivatukseen että saven

polttamiseen. Tilassa on riittävästi säilytystilaa oppilastoille. Tilassa on kuvataiteen opetukseen so-  
piva esitystekniikka sekä mahdollisuuden pimentää ikkunat.

### 7.3. Yhteiskäyttötila Kanto-rakennuksessa

Kannon TATA- tilaa on mahdollista käyttää sekä musiikin että kuvataiteen opetuksessa. Tila varuste-  
taan niin, että kuvataiteen osalta se palvelee enemmän digitaaliseen puoleen keskittyvää opetusta  
(valo, ääni, kuva, liike) sekä kevyempää kuvataiteellista työskentelyä (piirtäminen, maalaaminen).  
Tila mahdollistaa moniaistillisuuden, kehollisuuden ja ilmaisutaidon huomioimisen osana opetusta.  
Tila palvelee yhteisopettajuutta kuvataiteen ja musiikin kanssa sekä alakoulun musiikin opetusta. Ti-  
lassa käytettävät soittimet ovat akustisia ja PA-ratkaisuille ei ole tarvetta. Kuitenkin tilan äänieristys  
ja äänentoisto tulee huomioida jo suunnittelun alkuvaiheessa ja peruskorjausratkaisuissa.

### 7.4. Käsityö

Suurimmat ja kattavimmat käsityötilat sijaitsevat Kajossa. Tilat mahdollistavat opetussuunnitelman  
mukaisen yhteisen käsityön opettamisen, sillä pehmeiden materiaalien tilasta on välitön kulku ko-  
vien materiaalien puolelle. Tilojen valvottavuus on mahdollistettu lasiseinillä. Kajon käsitöiden oppi-  
misalueella sijaitsee digistudio, jonka laserlaite sekä 3D-tulostin voivat palvella myös muiden oppiai-  
neiden työskentelyä. Käsityötilojen yhteydessä on riittävästi varastotiloja oppilastöiden säilyttämi-  
seen sekä materiaalien säilyttämiseen. Metallin työstäminen mahdollistuu metallityöluokan ja kuu-  
makäsittelytilan avulla. Tiloissa sijaitsee konesali, jonka puuntyöstökoneilla puutavaraa on mahdol-  
lista käsitellä.

Kannossa sijaitsee pienemmät ja suppeammin varustellut käsityötilat. Pehmeiden materiaalien tila  
on varustettu ompelukoneilla. Puutyötilassa on höyläpenkit ja mahdollisuus puutöihin käsityökaluja  
käyttämällä. Turvallinen työskentely mahdollistuu riittävän pölyn- ja purunpoiston avulla. Tiloissa on  
huomioitava riittävä materiaalien ja oppilastöiden säilytys. Tilat tulevat palvelemaan alkuopetuksen,  
sekä 3.-4.-luokkien oppilaiden käyttöä.

## 8. Piha-alueet

Koulun piha-alueita on jaettu eri-ikäisiä oppilaita palveleviin kokonaisuuksiin ja esi- ja al-  
kuopetuksen käytössä oleva piha-alue on rajattu aidalla sekä porteilla tontin rajojen mukaisesti.  
Myös toi-oppilaille tarkoitettu piha on aidattu turvallisuussyistä.

Pihalle on onnistuttu saamaan kumpareita ja mäkeä, mikä mahdollistaa monipuolisen leikin ja  
liikunnallisuuden. Yläkoululaisille on suunniteltu mielekäästä ja ikätasoista ulk välituntiteke-  
mistä, jotta he motivoituvat viettämään välituntiaikaa myös ulkona. Piha-alueiden suunnitte-

lussa on huomioitu liikuntaesteiset oppilaat, valvottavuus ja turvallisuusnäkökulmat. Erityis-  
huomiota vaatii Kannossa opiskelevien lasten ja oppilaiden liikkuminen uudisrakennuksen  
ruokalaan. Reitin tulee olla turvallinen ja reitin poikki kulkeva pyörä- ja mopoliikenne tulee  
minimoida.

Pihalla on mm. luonnonpuita, joita hyödynnetään myös biologian opetuksessa. Pihalla on kat-  
tava ja riittävä WIFI-yhteys, jotta iPadien ja tietokoneiden avulla voidaan opiskella myös ul-  
kona sekä katetut ulkoluokkatilat.

Lisäksi piha-alueille on rakennettu katoksia, joiden alla on suojassa sateelta.

Saattoliikenne on järjestetty niin, että oppilaskuljetukset ja varhaiskasvatuksen saattoliikenne  
eivät häiritse jalankulkijoita tai risteä pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden kanssa. Mopoparkit  
sijoittuvat tarpeeksi kauas koulun pihoista, eikä niistä ole jalankulkijoita tai pihalla olijoita  
vaarantavaa ajoyhteyttä. Pyörätelineitä on riittävästi ja ne ovat selkeitä ja helppokäyttöisiä.

Piha on valaistu hyvin ja se on merkitty/kyltitetty siten, että pihan rajat ovat ulkopuolisenkin  
helppo hahmottaa.

Koulun piha-alueen läpi kulkevan Koulupolun kevyenliikenteenväylän turvallisuus huomioi-  
daan suunnittelussa. Mopoliikenteen nopeuksien rajoittamiseksi Koulupolulle rakennetaan  
mutkia sekä hidastekorokkeita. Koulupolkua rajataan erilleen leikkipihasta mm. istutuksilla.

Välituntilainaat sijoittuvat Kajoon sekä Kantoon. Kanto-rakennuksen ulkovälinelainaa-  
molta on selkeä yhteys esi- ja alkuopetuksen ulkopihalle. Lainaaamon säilytysratkaisut ovat sel-  
keät ja mahdollistavat monenlaisten välitunti- ja ulkovälineiden säilytyksen. Esi- ja alkuope-  
tuksen välituntilainaaamossa säilytetään myös isompia pihaleluja, kuten rekkoja, potkupyöriä,  
lasten kottikärryjä jne.

## 9. Muita toimintaa ohjaavia periaatteita

### Kestävä kehitys

Järvenpään Yhteiskoulu on liittynyt osaksi Vihreä lippu -kestävän kehityksen ohjelmaa syk-  
syllä 2021. Vihreä lippu on Suomen suurin kestävän kehityksen ohjelma ja kansainvälinen ym-  
päristömerkki päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille ja vapaa-ajan toimijoille. Ohjelman osal-  
listujille myönnetään Vihreä lippu -sertifikaatti osoitukseksi toiminnan jatkuvasta kehittämi-  
sestä kestävämmäksi. Tämän sertifikaatin saavuttaminen on yksi koulun lähitulevaisuuden ym-  
päristötavoitteista. Sertifikaatin saavuttamiseksi koulussa toimii oppilaista ja ohjaavista opet-  
tajista koostuva Vihreä lippu -raati, joka huolehtii toiminnan periaatteiden toteutumisesta.

Vihreä lippu innostaa lapset ja nuoret oppimaan kestävän tulevaisuuden tiedot ja taidot tekojen  
kautta. Lapset ja nuoret kehittävät toimintayksikkönsä arkea kestävämmäksi teema kerrallaan,  
yhdessä opettajien ja kasvattajien kanssa. Samalla pohditaan ympäristöongelmien ratkaisuja ja

omat sekä yhteiset vaikutusmahdollisuudet havainnollistuvat. Konkreettinen toiminta innostaa kestävään elämään.

Vihreän lipun toimintamalli ohjaa ympäristöasioiden pitkäjänteiseen ja yhteisölliseen kehittämiseen sekä kestävä kehityksen mukaisten arvojen ja asenteiden sisäistämiseen. Myös mehenki kasvaa, kun toimintayksikkömme väki muuttaa yhdessä arjen käytäntöjä kestävämmiksi. Ympäristökuorman pienetessä jätehuollossa, veden ja energian kulutuksessa sekä hankinnoissa energian kulutus ja sen kustannukset voivat pienentyä.